VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY

LAUSUNTO

17.2.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

sara.kuitunen@eduskunta.fi

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄSTÄ EDUSKUNNALLE EHDOTUKSESTA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI KONSERNIEN GLOBAALIN VEROTUKSEN VÄHIMMÄISTASON VARMISTAMISESTA UNIONISSA (U 10/2022 vp)

Hanke globaalin verotuksen vähimmäistason varmistamisesta on oikeansuuntainen ja perusteltu. OECD:n vähimmäisveromalli on pantava toimeen mahdollisimman yhdenmukaisesti kaikkialla ja myös EU:n direktiivin on seurattava sitä.

Verokilpailun tehokas ja oikeudenmukainen hallinta edellyttää maailmanlaajuisia ratkaisuja. Ehdotetun direktiivin taustalla on talousjärjestö OECD:n kansainvälisen verotuksen uudistamishanke. Direktiivin tarkoituksena on implementoida OECD:n puitteissa neuvotellut niin kutsutun Pilari 2:n mukaiset globaalin minimiveron mallisäännöt. Direktiiviehdotus vastaa pitkälti OECD:n mallisääntöjä. Eroavaisuudet direktiiviehdotuksen ja mallisääntöjen väliltä on syytä poistaa.

OECD:n vähimmäisveromalli on pantava toimeen mahdollisimman yhdenmukaisesti kaikissa valtioissa. Ehdotettua direktiiviä tulee arvioida sen perusteella, kuinka hyvin sen avulla voidaan edistää vähimmäisveron yhdenmukaista toteutumista EU:ssa ja koko maailmassa.

Pilari 2:n täytäntöönpano direktiivin muodossa voi olla perusteltua. EU-tason sääntelyllä on voitava turvata yhdenmukainen sääntely kaikissa sisämarkkinoihin kuuluvissa jäsenvaltioissa. Samalla on varmistettava, että sääntely on toissijaisuuden vaatimuksen mukaista.

Pilari 2:n täytäntöönpano direktiivin muodossa voi olla perusteltua. EU-tason sääntelyllä on lähtökohtaisesti voitava turvata yhdenmukainen sääntely kaikissa sisämarkkinoihin kuuluvissa jäsenvaltioissa. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että direktiiviin antaminen on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen unionitason lainsäädäntötoimilta edellytetyn toissijaisuuden vaatimuksen mukaista.

Koska direktiivi pannaan täytäntöön kansallisella sääntelyllä, ei sääntely eri EU-maissa tule olemaan täysin identtistä. Näin ollen on odotettavissa, että uudistuksen myötä valtioiden välillä syntyy veroriitoja siitä, mihin maahan verot maksetaan.

Minimiveron rajaaminen vain suurimpiin yrityksiin on välttämätöntä yritysten kohtuuttoman hallinnollisen taakan ehkäisemiseksi

Minimiveron rajaaminen vain suurimpiin yrityksiin, joiden liikevaihto on vähintään 750 miljoonaa euroa, vähentää osaltaan sen tehokkuutta. Esitetty korkea liikevaihtoraja on kuitenkin välttämätön, sillä monimutkaisen ja kattavan minimiverosääntelyn ulottaminen pieniinkin toimijoihin ei olisi hallinnollisen taakan huomattavan lisääntymisen vuoksi kohtuullista eikä myöskään perusteltua EU-oikeudellisen suhteellisuusperiaatteen näkökulmasta.

Minimiveron ehdotettu kohdistaminen myös vain yhden jäsenvaltion alueella toimiviin kotimaisiin yrityksiin herättää aiheellisen kysymyksen jäsenvaltioiden verotuksellisesta toimivallasta

Komission direktiiviehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden olisi tietyissä tilanteissa sovellettava 15 prosentin tosiasiallista verotasoa pakollisena myös jäsenvaltion alueella sijaitseviin kotimaisiin yrityksiin. Tältä osin kyse olisi tosiasiallisesta minimiverotuksesta EU:n sisällä, mihin liittyy myös aiheellinen kysymys jäsenvaltioiden verotuksellisesta toimivallasta. Direktiivillä ei lähtökohtaisesti tule asettaa OECD minimiverohankkeen ulkopuolisia rajoituksia jäsenvaltioiden verotukselliselle toimivallalle.

Uudistuksen aikataulu on sopeutettava OECD:n globaalin uudistuksen etenemiseen. Aikataulun on oltava kohtuullinen myös yritysten ja hallinnon kannalta.

On tärkeää, että OECD:n Pilari 2:n mukainen vähimmäisveromalli toteutuu yhdenmukaisella ja tasapuolisella tavalla kaikissa maissa. EU:n direktiivin on vastattava tarkoin OECD:ssa toteutuvaa mallia. On myös syytä varautua siihenkin vaihtoehtoon, että Pilari 2:n käyttöönotto viivästyy. EU:n direktiiviä ei pidä hyväksyä ennen OECD:n mallisääntöjen valmistumista ja varmuutta globaalin minimiveron asianmukaisesta etenemisestä.

Uudistus tulee toteutuessaan lisäämään huomattavasti byrokratiaa, selvitystyötä ja hallinnollisia velvoitteita niissä yrityksissä, joita uudistus koskee. Myös veroviranomaisille uudistuksesta tulee huomattavasti lisätyötä. Yritysten ja veroviranomaisten sopeutumiselle on varattava riittävästi aikaa, joten uudistuksen aikataulua ja direktiivin voimaantuloa on arvioitava huolellisesti myös tästä näkökulmasta.

Teemu Lehtinen
Toimitusjohtaja